

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI DŁUGIE NOWE

w gminie Święciechowa

na okres od marca 2024 do marca 2029

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
grupy odnowy wsi:

Grażynę Olejniczak, Stanisławę Nowacką, Jana Nowackiego,
Krystynę Burdę, Andżelikę Ratajczak

z udziałem moderatorów:

Natalii Szymanowskiej, Anny Wieczorek

luty 2024

- 1. DIAGNOZA ZAAWANSOWANIA WSI**
- 2. ANALIZA ZASOBÓW W TRZECH CZĘŚCIACH**
- 3. ANALIZA SWOT**
- 4. ANALIZA POTENCJAŁU**
- 5. WIZJA WSI**
- 6. PROGRAM DŁUGOOTERMINOWY**
- 7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY**

WSTĘP:

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Długie Nowe jest dokumentem strategicznym, określającym kierunki rozwoju miejscowości na lata 2024-2029. To plan zamierzeń mieszkańców Długiem Nowe i należy go traktować jako dokument pomocniczy przy podejmowaniu decyzji dotyczących wsi, zarówno przez władze sołectwa, jak i władze gminy.

Jego wykonanie zależy od wielu czynników, a zawarte w nim projekty i przedsięwzięcia będą z pewnością modyfikowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych, jak i zewnętrznych oraz pojawiających się nowych możliwości finansowania.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Długie Nowe na lata 2024-2029 spełnia wymagania, stawiane przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego realizatora programu Wielkopolskiej Odnowy Wsi 2020+. Zawiera charakterystykę miejscowości, analizę jej zasobów wraz z oceną słabych i mocnych stron. Poprzez warsztaty przeprowadzone z udziałem mieszkańców, opracowana została wizja rozwoju miejscowości, plan długo i krótkoterminowy służący odnowie miejscowości.

Zasadniczy wkład w powstanie i kształt niniejszego dokumentu wnieśli mieszkańcy Długiem Nowe biorący udział w warsztatach podczas których dokonano wyżej wymienionej analizy.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Długie Nowe na lata 2024-2029 podlega przyjęciu przez Zebranie Wiejskie Sołectwa Długie Nowe oraz Radę Gminy Święciechowa.

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI
wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Świąciechowa

Sołectwo: Długie Nowe

Liczba mieszkańców: 259 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi	x	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	porządkowanie wsi					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi	x	planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					
B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	x
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	x

	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji	x	skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	x
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi	x	projektowanie działań (projekty)	x
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		pozyskiwanie środków zewnętrznych	x
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechna odnowa prywatnych posesji			rozwinięta komunikacja wewnętrzna		
					promocja wsi	
D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	ukształtowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)			rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem		

	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: Długie Nowe, 20.01.2024 r.

Uczestnicy: soltys, moderatorki programu Wielkopolska Odnowa Wsi

Krótką charakterystyka wsi: *(aktywność mieszkańców, funkcjonujące organizacje pozarządowe, infrastruktura, charakter zabudowy, fundusze)*

Długie Nowe- wieś w gminie Świąciechowa, powiecie leszczyńskim. Aktywność społeczna na poziomie wysokim pomimo tego, że jest to małe środowisko. Życie społeczne kreowane przez koło gospodyń wiejskich, ochotniczą straż pożarną oraz radę solecką i grupę odnowy wsi. Aktualnie remontowana jest sala wiejska. Wokół sali niewielki teren z możliwością zagospodarowania. Na terenie sołectwa znajduje się plac zabaw. Organizowane są liczne wydarzenia o charakterze społeczno-kulturalnym skierowane do wszystkich grup społecznych. Sołectwo ma dwa duże cele związane z poprawą życia społecznego tj. budowa boiska wielofunkcyjnego (teren pozyskany od Krajowego Ośrodka Wspierania Rolnictwa) oraz utworzenie przejazdu przez most (aktualnie należy objechać teren ok. 15 km wokół, jest to szczególnie uciążliwe dla rolników). Sołectwo znajduje się w pobliżu drogi DK12 co wiąże się ze wzmożonym poczuciem zagrożenia bezpieczeństwa, szczególnie dzieci jeżdżących na rowerach. Wieś o układzie rzędówki, zwarta zabudowa jednorodzinna. Sołectwo korzysta z funduszu soleckiego oraz stara się pozyskiwać środki zewnętrzne na działalność społeczną.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną.

Data: 20.01.2024 r.

Sporządziły: Natalia Szymanowska, Anna Wieczorek

Sala wiejska w Długiem Nowe

Teren wokół sali

Remiza OSP w Długiem Nowe

Tereny inwestycyjne (pod boisko wielofunkcyjne)

ANALIZA ZASOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	teren równinny	x		
	stan środowiska	środowisko w stanie dobrym		x	
	walory klimatu	klimat umiarkowany, wiejski		x	
	walory szaty roślinnej	duża ilość terenów zielonych		x	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	-			
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	-			
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	4 stawy		x	
	wody podziemne	studnie przydomowe		x	
	gleby	od I do VI klasy		x	
	kopaliny	żwir		x	
	walory geotechniczne	-			
KULTUROWY	walory architektury	-			
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	plac zabaw, sala wiejska, remiza OSP, pomieszczenie po sklepie		x	
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	zwarta zabudowa jednorodzinna, zadbane posesje		x	
	zabytki i pamiątki historyczne	kapliczki i krzyż przydrożny		x	
	osobliwości kulturowe	rzeźbiarz		x	
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	kapliczki i krzyż przydrożny		x	
	święta, odpusty, pielgrzymki	-			
	tradycje, obrzędy, gwara	dożynki, tradycyjny Bieg Niepodległości		x	
	legendy, podania i fakty historyczne	historia zamordowanych podczas II wojny światowej mieszkańców Długich Nowych			x

	przekazy literackie	-			
	ważne postacie i przekazy historyczne	-			
	specyficzne nazwy	-			
	specyficzne potrawy	-			
	dawne zawody	-			
	zespoły artystyczne, twórcy	rzeźbiarz, malarz		x	

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	duża ilość (ok. 50) działek budowlanych (prywatnych)		x	
	działki pod domy letniskowe	-			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	-			
	pustostany mieszkaniowe	-			
	pustostany poprzemysłowe	-			
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	-			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	placze publicznych spotkań, festynów	plac zabaw, teren przy sali wiejskiej, salka KGW		x	
	sale spotkań, świetlice, kluby	sala wiejska		x	
	miejsca uprawiania sportu	-			
	miejsca rekreacji	plac zabaw		x	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	-			
	szkoły	-			
	przedszkola	-			
	biblioteki	-			
	placówki opieki społecznej	-			
	placówki służby zdrowia	-			

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	wieś zwodociągowana i skanalizowana		x	
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	drogi częściowo utwardzone, częściowe oświetlenie		x	
	chodniki, parkingi	chodnik przy głównej drodze przebiegającej przez wieś		x	
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	dostęp do internetu, światłowód, dostępna sieć telefoniczna		x	
	telefonii komórkowa	dostępna, słaby zasięg		x	
	Internet szerokopasmowy	światłowód		x	
	transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	a) - b) wiaty szkolne		x	
	inne	-			

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)			
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE	
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zarejestrowano 24 podmiotów, głównie działalność jednoosobowa		x	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Zakład Produkcyjny Elementów Betonowych Długie Nowe, stolarstwo, leśnictwo		x	
	gastronomia	-			
	miejsca noclegowe	-			
	gospodarstwa rolne	12 gospodarstw rolnych, głównie zboża		x	
	uprawy hodowle	trzoda chlewna, bydło		x	

	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	-			
	zasoby odnawialnych energii	pompy ciepła, fotowoltaika, przydomowe oczyszczalnie na prywatnych posesjach		x	
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	fundusz sołecki, budżet gminy		x	
	środki wypracowywane	-			
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	sołtys, radna gminna		x	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	-			
	osoby o specyficznej lub ważnej wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	-			
	przedsiębiorcy, sponsorzy	Zakład Produkcyjny Elementów Betonowych Długie Nowe, stolarstwo, leśnictwo		x	
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	większość mieszkańców		x	
	pracownicy nauki	-			
	związki i stowarzyszenia	KGW „Fajne Babki”, OSP, Grupa Odnowy Wsi		x	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	-			
	współpraca zagraniczna i krajowa	-			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	Kurier Świąciechowski			
	książki, przewodniki	-			
	strony www	strona facebookowa sołectwo Długie Nowe, KGW „Fajne Babki”		x	

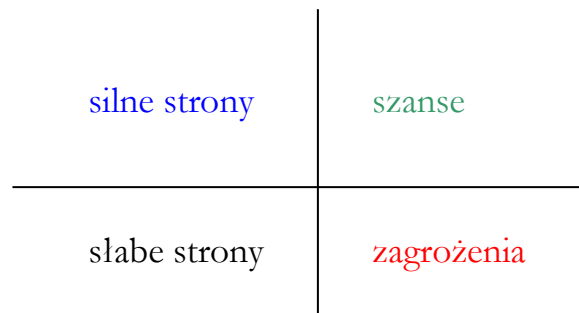
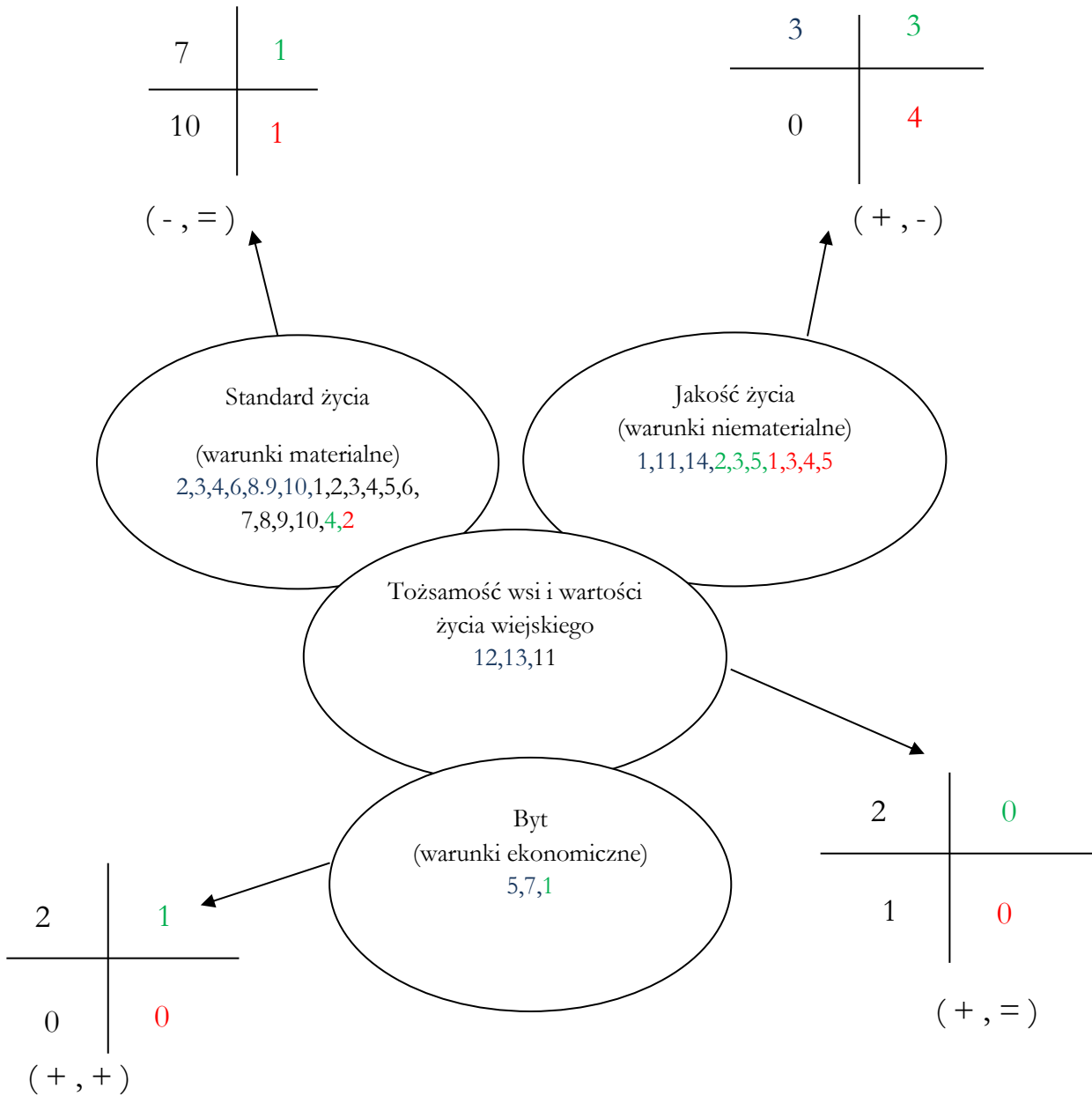
Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Świetlica jako miejsce integracji i spotkań (J) 2. Plac zabaw (S) 3. Plac fitness (S) 4. Nowa sieć wodociągowa (S) 5. Duże i małe przedsiębiorstwa (B) 6. Światłowód (S) 7. Prywatne działki budowlane (B) 8. Kanalizacja sanitarna- częściowa (S) 9. Kanalizacja deszczowa- częściowa (S) 10. Nowa nawierzchnia asfaltowa (S) 11. Rada sołecka (J) 12. KGW Fajne babki (T) 13. OSP (T) 14. Grupa Odnowy Wsi (J) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabo wyposażona sala wiejska (S) 2. Nie ma boiska sportowego (S) 3. Zły stan dróg dojazdowych (S) 4. Chodnik do remontu (S) 5. Nie ma ścieżki rowerowej (S) 6. Słabo rozwinięta sieć oświetlenia dróg bocznych (S) 7. Konieczność modernizacji terenu wokół sali wiejskiej (S) 8. Remiza OSP do remontu (S) 9. Konieczna modernizacja mostu kolejowego (S) 10. Konieczność przygotowania technicznego terenu pod utworzenie boiska sportowego (S) 11. Nie ma ogrodzenia cmentarza ewangelickiego (T)

<p style="text-align: center;">SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozyskiwanie środków finansowych (B) 2. Dobre warunki międzysąsiedzkie (J) 3. Utworzenie boiska sportowego przeloży się na wzrost aktywności społecznej oraz jest szansą na zwiększenie atrakcyjności oferty spędzania wolnego czasu przez mieszkańców (J) 4. Doposażenie sali wiejskiej pomoże na organizację większej ilości wydarzeń dla społeczności lokalnej (S) 5. Współpraca wszystkich organizacji społecznych (J) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zanikanie wód gruntowych wynikających z kopalni żwiru we wsi (J) 2. Niszczenie dróg przez ciężki sprzęt rolniczy (S) 3. Powrót pandemii (J) 4. Rosnące koszty życia (J) 5. Migracja młodych ludzi ze wsi (J)

Analiza potencjału rozwojowego wsi

WIZJA WSI (hasłowa i opisowa):

DŁUGIE NOWE- nowe spełnienie marzeń

DŁUGIE NOWE- wieś rozwijająca się, otwarta i pozytywnie nastawiona zarówno na mieszkańców jak i przybyszy z zewnątrz, tętniąca życiem, realizacją innowacyjnych pomysłów wszystkich organizacji. Społeczność wspólnie podejmuje się realizacji międzypokoleniowych inicjatyw, które odbywają się na terenie zmodernizowanej i wyremontowanej infrastruktury publicznej tj. sala wiejska, plac zabaw czy boisko sportowe.

Wizja wsi (hasłowa): **DŁUGIE NOWE**- nowe spełnienie marzeń

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Kulturowanie lokalnej historii	<ul style="list-style-type: none"> - fundusz sołecki - tradycja i kultura - sponsorzy - figurki przydrożne - remiza - aktywni i zaangażowani mieszkańcy 	<ul style="list-style-type: none"> - przeszkody administracyjne i prawne - niewystarczająca ilość środków finansowych - wysokie koszty inwestycji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remont remizy 2. Ogrodzenie cmentarza ewangelickiego 3. Odnowienie figurek przydrożnych 4. Wspieranie działalności ochotniczej straży pożarnej 5. Tablice dotyczące historii sołectwa

B. STANDARD ŻYCIA

<p>1. Poprawa infrastruktury drogowej</p> <p>2. Rewitalizacja i powstanie infrastruktury rekreacyjnej i społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fundusz sołecki - budynki użyteczności publicznej - aktywne organizacje - mieszkańcy - możliwość pozyskiwania środków finansowych - drogi - most kolejowy - teren do zagospodarowania 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość środków finansowych - wysoki koszt realizacji inwestycji - konieczność otrzymania zgód na realizację działań od zewnętrznych instytucji - problemy proceduralne 	<p>1.1 Remont chodników</p> <p>1.2 Zwiększenie ilości punktów oświetlenia publicznego</p> <p>1.3 Remont mostu kolejowego</p> <p>1.4 Remont/modernizacja/naprawa dróg dojazdowych</p> <p>1.5 Utworzenie ścieżki rowerowej łączącej Długie Nowe z Długimi Starymi</p> <p>2.1 Utworzenie wielofunkcyjnego w pełni wyposażonego boiska sportowego</p> <p>2.2 Ogrodzenie boiska</p> <p>2.3 Utworzenie sanitariatów przy boisku</p> <p>2.4 Dopuszczenie sali wiejskiej</p> <p>2.5 Zagospodarowanie terenu przy sali wiejskiej</p> <p>2.6 Dopuszczenie placu zabaw</p>
--	--	---	---

C. JAKOŚĆ ŻYCIA

<p>1. Zwiększenie integracji społeczności lokalnej</p> <p>2. Wspieranie działalności organizacji społecznych</p> <p>3. Poprawa estetyki wsi poprzez wspólne porządkowanie miejscowości oraz sadzenie drzew i krzewów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktywne organizacje społeczne - fundusz sołecki - dobra współpraca z samorządem i sąsiednimi miejscowościami - możliwość pozyskiwania środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość środków finansowych - niechęć społeczności - mała ilość miejsc integracji 	<p>1.1 Organizacja festynów rodzinnych</p> <p>1.2 Organizacja wydarzeń o charakterze sportowym</p> <p>1.3 Organizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym</p> <p>1.4 Organizacja wydarzeń o charakterze międzypokoleniowym</p> <p>1.5 Organizacja dożynek</p> <p>2.1 Zakup strojów dla KGW</p> <p>2.2 Dopuszczenie organizacji w materiały, urządzenia i sprzęt niezbędny do realizacji działań społecznych na rzecz mieszkańców Długich Nowych</p> <p>2.3 Zakup sprzętu audiowizualnego na salę wiejską</p>
--	--	--	---

D. BYT

<p>1. Promocja miejscowości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktywne organizacje społeczne <ul style="list-style-type: none"> - fundusz sołecki - dobra współpraca z samorządem i sąsiednimi miejscowościami - możliwość pozyskiwania środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość środków finansowych <ul style="list-style-type: none"> - niechęć społeczności 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakup namiotów promocyjnych 2. Utworzenie questu 3. Zakup materiałów promocyjnych tj. koszulki sołeckie, torby sołeckie, długopisy, notatniki 4. Udział organizacji w wydarzeniach promujących działalność na terenie Długich Nowych 5. Ustawienie witaczy
---------------------------------	--	--	---

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na okres od marca 2024 do marca 2026

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	współpraca mieszkańców	Organizacja dożynek	TAK	TAK	1+1+1+3+1= 7	I
Na czym nam najbardziej zależy?	integracji mieszkańców	Stworzenie na terenie przy sali wiejskiej terenu rekreacyjnego	TAK	NIE	2+3+2+2+4= 13	II
Co nam najbardziej przeszkadza?	zaśmiecanie dróg i rowów	Edukacja w zakresie segregacji śmieci i odpadów oraz wspólnie sprzątanie wsi	TAK	TAK	5+5+5+5+1= 21	V

<p>Co najbardziej zmieni nasze życie?</p>	<p>powstanie boiska sportowego</p>	<p>Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego wraz zapleczem techniczno-sanitarnym</p>	<p>TAK</p>	<p>NIE</p>	<p>$4+4+2+4+4=$ 18</p>	<p>IV</p>
<p>Co nam przyjdzie najłatwiej?</p>	<p>doposażenie sali</p>	<p>Zakup pieca indukcyjnego oraz innego wyposażenia niezbędnego do zapewnienia sali wiejskiej pełnej funkcjonalności</p>	<p>TAK</p>	<p>NIE</p>	<p>$3+2+3+5+3=$ 16</p>	<p>III</p>
<p>Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? <i>(Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)</i></p>		<p>1. Organizacja dożynek 2. Stworzenie na terenie przy sali wiejskiej terenu rekreacyjnego 3. Zakup pieca indukcyjnego oraz innego wyposażenie niezbędnego do zapewnienia sali wiejskiej pełnej funkcjonalności</p> <p>Źródła finansowania: konkursy w ramach programu Wielkopolskiej Odnowy Wsi 2020+, środki w ramach konkursów ogłaszanych przez Lokalną Grupę Działania, dotacje dla organizacji pozarządowych, środki z budżetu gminy i powiatu, inne dostępne środki zewnętrzne krajowe i unijne</p>				

**Podpisy przedstawicieli grupy odnowy wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:**

Grażyna Olejniczak,
Stanisława Nowacka,
Jan Nowacki,
Krystyna Burda,
Andżelika Ratajczak

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

Natalia Szymanowska,
Anna Wieczorek